

Sveitserstil

Langs [Kirkegaten](#) og i områdene rundt er det mange hus i sveitserstil. Foto: P. A. Flak/DF

Sveitserstilen kom til Norge rundt 1840, i en tid da nasjonsbygging sto sterkt. Betegnelsen er noe misvisende, da stilen i realiteten består av tradisjonelle former for trehusarkitektur hentet fra flere steder i Europa. I Norge var tysk arkitektur en særlig viktig inspirasjonskilde. Fordi den brøt med det klassiske formspråket som var basert på forbilder i murverk som hadde dominert norsk trearkitektur, ble sveitserstilen oppfattet som et utgangspunkt for utvikling av en «Nasjonal trestil».

Detalj fra hus i sveitserstil. Foto: Per Einar Lædre

Karakteristiske kjennetegn for sveitserstilen er:

- Framheving av byggematerialet og treets egenskaper.
- Detaljert dekor med løvsagutskjæringer.
- Høy grunnmur og høye krysspostvinduer.
- Store takutstikk som skulle beskytte de kunstferdige utskårne detaljene mot vær og vind.
- Framspringende gavler med løvsagarbeider eller annen dekor.
- Glassverandaer, altaner, gavlkvister og rikt dekorativt utvendig listverk.
- Ofte spir og tårn.

Karakteristikaene kan sammenfattes i ett ord: snekkerglede.

I Egersund fikk sveitserstilen stor utbredelse. Det hang sammen med at betydelige deler av sentrum ble bygd ut i perioden 1870 – 1930, da stilen var på sitt mest populære. Populariteten var så stor at til og med hus i [Senempirestil](#) ble ombygd og tilført flere av sveitserstilens karakteristika. Mange bygninger i sveitserstil finner vi bl.a. langs [Johan Feyers gate](#), på [Jernhaugen](#) og [Marieminde](#), langs [Mosbekkgaten](#) og langs [Sokndalsveien](#).¹⁾

1)

Kilder: Bebyggelse i Egersund – Bygningshistorisk formveileder. Eigersund kommune;
<https://snl.no/sveitserstil> - hentet 09.11.2015; <https://no.wikipedia.org/wiki/Sveitserstil> - hentet 09.11.2015.

© Egersund byhistoriske leksikon
<https://www.dalanefolkemuseum.no/leksikon/>
PDF produsert 30.05.2026 10:04.
Artikkelen kan brukes fritt mot kreditering.

Produsert med støtte fra:
Dalane Folkemuseum
Museumsveien 20, 4373 Egersund
<https://dalanefolkemuseum.no>